

opusdei.org

Boj, blízkosť, poslanie (21): On pracuje so mnou. Premieňajúca sila práce

Keď necháme Božiu múdrosť
prebývať v nás a pôsobiť v nás,
naše úsilie nie je len venované
Bohu: stáva sa samotným
Božím dielom.

21.02.2026

„Zošli svoju múdrosť, Pane, z trónu
svojej slávy, aby ma sprevádzala a

pracovala so mnou, aby som vedel, čo sa ti páči“^[1]. V prvých týždňoch liturgického obdobia Cez rok sa Cirkev každoročne modlí týmito slovami inšpirovanými Knihou múdrosti (porov. Múd 9,10). Múdrost', ktorá je „chuťou dobra“^[2]: schopnosť rozpoznať to, čo je skutočne dôležité, to jediné potrebné, lepší podiel (porov. Lk 10,42). Čoraz viac ľudí si váži tento nehmotný poklad: sklamaní imperatívmi úspechu a istoty, ktoré ich zanechali prázdnych, začínajú hľadať ďalej. Niekedy ich toto hľadanie privedie ku kresťanskej viere, inokedy ich vedie k skúmaniu starobylých náboženských a filozofických tradícií Ďalekého východu, gréckych škôl ako stoicizmus, alebo dokonca k spiritualitám New Age.

„Zošli svoju múdrost' z trónu svojej slávy“: keď sa Cirkev takto modlí, povznáša sa uprostred týchto túžob a ohlasuje Boha ako jediný zdroj

pravej múdrosti. Pre veriaceho na tom nie je nič nezvyčajné; čo však môže znamenať, že táto múdrosť zhora „pracuje so mnou“, že ma sprevádza v mojej každodennej práci? V niektorých z už spomenutých tradícií sa totiž každodenná práca často vníma skôr ako prekážka na ceste k múdrosti a plnosti života. V Biblii sa však múdrosť – Boží plán spásy pre jeho ľud, postupne zjavovaný v Zákone a prorokoch – presadzuje práve cez život a prácu ľudí. Najprv sa prejavila v diele stvorenia sveta a vrchol dosiahla vtelením Slova, slovami, gestami a prácou Ježiša Nazaretského.

„Nadprirodzený motív“

Svätý Josemaría vo svojom kázaní často zdôrazňoval, že Ježišova spása, definitívne zjavenie múdrosti, zahŕňa nielen jeho učenie, zázraky a obeť na kríži, ale aj jeho

každodennú prácu v Nazarete. „A keďže prácu si osvojil aj Kristus, stáva sa pre nás realitou vykúpenou i vykupiteľskou: nie je to len okruh, v ktorom sa človek pohybuje a žije, ale aj prostriedok a cesta k svätosti, posvätená i posväcujúca skutočnosť“^[3]. Ježišovou prácou v Nazarete boli všetky činnosti zamerané na napĺňanie rôznych potrieb ľudského života začlenené do Božieho plánu.

„Naozaj nie je možné povedať, že by existovali ušľachtilé skutočnosti, ktoré by mali výlučne svetský charakter, odkedy sa Slovo Božie znížilo k tomu, že v plnosti prijalo ľudskú prirodzenosť a posvätilo zem svojou prítomnosťou a prácou svojich rúk“^[4]. Všetko, čo robíme, tak nadobúda nový význam: múdrosť, ktorá je „so mnou“ a „pracuje so mnou“, je sám Ježiš, ktorý spája moju prácu so svojou. Moja práca sa tak môže stať prejavom tejto Božej

múdrosti – a to znamená „posvätiť ju“: urobiť z nej niečo, čo patrí Bohu, rozšírenie jeho trvalého požehnania nad svetom (porov. Gn 1).

Tento horizont, hoci je nepochybne krásny, sa niekedy môže zatemniť alebo sa objaviť až po čase. Nie je málo ľudí, ktorí sa cítia vyčerpaní či zdrvení váhou svojho povolania, alebo „vyhorení“ po rokoch intenzívnej práce. Iní trpia neúspešným hľadaním zamestnania alebo sa spamätávajú z vážneho profesijného neúspechu. A niektorí ťažko znášajú „nedobrovoľnú nečinnosť“^[5] spôsobenú starobou či chorobou. Pre všetkých – v akomkoľvek stave sa nachádzajú – platí to, čo svätý Josemaría napísal v *Ceste*: „Vlož nadprirodzenú pohnútku do svojej odbornej práce a posvätiš ju“^[6].

Táto veta sa zdá jednoduchá, no skrýva v sebe pohľad na svet, ktorý je

stále nový a neobyčajný. Moja práca, alebo moje úsilie nájsť si zamestnanie či byť užitočný druhým napriek fyzickým obmedzeniam... to všetko je na mieste – ba musí byť na mieste! – v pláne Božej múdrosti. To, čo sa stáva svätým a tajomne plodným, je moja „bežná práca“, ktorú by som mohol robiť aj sám od seba. V skutočnosti moja práca už vopred patrí Bohu ako niečo, čo môže byť sväté, no vyžaduje si správne nastavenie srdca.

„Nadprirodzený motív“ sa prejavuje v kvalite i v ľudskosti práce:

„podstatnou súčasťou diela – posväcovania obyčajnej práce –, ktoré nám Boh zveril, je dobré vykonávanie samotnej práce, aj ľudská dokonalosť, svedomité plnenie všetkých profesionálnych a spoločenských povinností“^[7].

Zastavme sa pri týchto slovách:

„dokonalosť“ práce sa podľa svätého Josemaríu meria podľa

„profesionálnych a spoločenských povinností“. To nás privádza k samotnému jadru svätosti práce, k jej osobitnému spôsobu príslušnosti Bohu.

Keď práca nadobúda tvár

Každú prácu možno pochopiť v kontexte vzťahov: ide o službu, ktorú dlžíme konkrétnej osobe alebo spoločenstvu, niekomu, kto má potrebu, ktorú sa profesionál zaviazal naplniť. Odtiaľ pochádza aj slovo „profesia“, z latinského *professio*: verejné vyhlásenie záväzku. Sieť výmeny služieb, ktorá takto vzniká, robí z práce skutočne ľudskú činnosť. Napriek zdanlivej odosobnenosti mnohých povolání 21. storočia tieto vzťahy ticho pretrvávajú: upratovač, ktorý sa zaväzuje vytvárať príjemné prostredie pre ostatných zamestnancov; letecký inžinier, ktorý cíti zodpovednosť za životy

pasažierov; architektka, ktorá navrhuje priestory s ohľadom na spolužitie tých, čo v nich budú bývať; skladník, ktorý dbá na včasné a nepoškodené doručenie tovaru; reštaurátorka kultúrneho dedičstva, ktorá uchováva hodnoty pre ďalšie generácie...

Pre toho, kto sa usiluje posväcovať svoju prácu – teda začleniť ju do Božích plánov –, sa tieto vzťahy dostávajú do popredia: práca sa perzonalizuje, nadobúda tvár. A práve do tejto siete ľudských vzťahov sa vkladá „nadprirodzený motív“, ktorý prácu posväcuje: „Netreba ale zabúdať, že táto dôstojnosť práce je založená na láske. Veľkým privilegiom človeka je schopnosť milovať, a tak presahovať všetko prchavé a prechodné. Dokáže milovať iné ľudské tvory, vysloviť „ty“ a „ja“ naplnené zmyslom. A môže milovať Boha, ktorý nám otvára brány neba, ktorý z nás robí členov

svojej rodiny a ktorý nám dovoľuje hovoriť s ním bezprostredne tvárou v tvár. Preto by sa človek nemal obmedzovať iba na robenie vecí, na vyrábanie predmetov. Práca sa rodí z lásky, je prejavom lásky a láske sa i podriaduje.“^[8] —

Inými slovami, „nadprirodzený motív“ nie je nič iné ako láska k Bohu a k ľuďom. V týchto riadkoch, ako aj inde, svätý Josemaría píše slovo Láska s veľkým písmenom, pretože Láska – zdroj každej inej lásky – je Boh. Láska, ktorá prebýva vo mne, keď sa nechám Bohom milovať, keď otvorím oči jeho osobnej prítomnosti pri mne, keď sa naučím hovoriť s ním ako s priateľom, z tváre do tváre. Táto láska „otvára brány neba“, premieňa našu vlastnú skutočnosť na nebo, pretože sme s Tým, ktorý nás nekonečne miluje, prijímame jeho lásku a s radostnou vďačnosťou ju opätujeme. Tak presahujeme „pominateľné a dočasné“ a

dosahujeme cieľ, po ktorom túžia všetci hľadači múdrosti: milovať a požehnávať ako Boh. Táto láska znamená vysloviť ty a ja v plnom zmysle týchto slov: vyjsť z väzenia vlastného egoizmu a objaviť druhého akoby po prvý raz.

Preto, ako vysvetľuje svätý Josemaría, „práca kresťana nemôže byť iba otázkou robenia vecí, vytvárania predmetov“. Toto je pokušenie, ktorému všetci čelíme, najmä v dnešnej kultúre: obmedziť sa na plnenie úloh a cieľov alebo merať úspech či neúspech podľa materiálnej efektívnosti, podľa výsledkov, ktoré možno ukázať a spočítať. V takmer každom pracovnom prostredí sa často stáva, že rôzne tlaky – naliehavosť, konkurencia, nečakané situácie – sťažujú pohľad za „predmety“ bezprostredných starostí, aby sme videli osobu, ktorá sa za nimi skrýva. Zamestnanci firmy, pasažieri lietadla,

zákazníci čakajúci na svoje nákupy...
všetci títo ľudia sa môžu dostať do
úzadia, zatienení inými
požiadavkami.

Tvárou v tvár tejto zložitosti svätý
Josemaría zdôrazňuje, že skutočná
hodnota práce sa meria láskou.
Láska dáva práci jej premieňajúcu
silu, ako to zhrňuje na konci odseku:
ak je od Boha, „rodí sa z lásky“,
pretože iba srdce, ktoré vie, že je
milované, môže chápať svoju prácu
ako spôsob milovania; „prejavuje
lásku“, pretože sprítomňuje Boží
spôsob bytia; je „usporiadaná k
láske“, pretože sa skutočne snaží
slúžiť, pomáhať, starať sa o ľudí a o
svet. Táto láska vysvetľuje, prečo
chce človek stále zlepšovať kvalitu
svojej práce. Nejde o posadnutosť
efektívnosťou, perfekcionizmus ani
strach zo zlyhania: ide o túžbu lepšie
slúžiť tým, ktorých milujeme. Robím
to dobre, s láskou, pretože myslím na
ľudí. A ak ma pohýna láska, aj to, čo

sa ľudsky javí ako neúspech, môže byť v Božích očiach víťazstvom. Ved' napokon „Boh ma nepovolal, aby som bol úspešný. Boh ma povolal, aby som bol verný.“^[9]

V nedávnom posolstve Otec vysvetlil, v akom zmysle je „motív“, ktorý umožňuje posväcovať prácu, skutočne nadprirodzený: „Nie je to len práca pre Boha, ale je to zároveň a nevyhnutne *Božia práca*; je to On, kto miluje ako prvý a prostredníctvom Ducha Svätého umožňuje našu lásku.“^[10] Keď dovolíme, aby Božia múdrosť zostávala s nami a pracovala s nami, naše úsilie nie je iba zasvätené Bohu a inšpirované ním: stáva sa samotnou Božou prácou. A vtedy si môžeme skutočne osvojiť Ježišove slová: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem (...); Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca“ (Jn 5,17.19). Keď sa to stane, naša práca sa stáva iskrou Božej

lásky v dejinách: malou, no životne dôležitou súčasťou jeho veľkého plánu spásy. A to dáva našej bežnej, každodennej práci premieňajúcu silu, evanjelizačný potenciál, ktorý môže spočítať či predvídať iba Boh: skutočne prispievame k spásе sveta.

[1] Liturgia hodín, štvrtok 3. týždňa obdobia cez rok, čítanie. Latinský text znie takto: „Emitte, Domine, sapientiam de sede magnitudinis tuae, ut mecum sit et mecum laboret. Ut sciam quid acceptum sit apud te”.

[2] Sv. Bernard, *Kázeň* 85, 5.

[3] *Íst' s Kristom*, č. 47.

[4] *Tamtiež*, č. 120.

[5] *Cesta*, č. 294.

[6] *Cesta*, č. 359.

[7] Sv. Josemaría, *List°* 24, č. 18.

[8] *Íst' s Kristom*, č.48.

[9] Porov. L. Maasburg, *La Madre Teresa de Calcuta. Un retrato personal* [Preklad: Matka Tereza z Kalkuty. Osobný opis], Madrid, Palabra 2012, s. 208.

[10] F. Ocáriz, *Správa*, 10-X-2024.

Robert Marsland

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/boj-blizkost-poslanie-21-on-pracuje-so-mnou-premienajuca-sila-prace/> (03.04.2026)